

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/25/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812205951
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812205951.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému L. U., bytom M. XXX/XX, X. O. Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, o zaplatenie 2 146,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou z 22. 10. 2013, č. k. 5C/173/2012-92, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Rozhodnutie odôvodnil zistením, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným dňa 23. 4. 2008 zmluvu o úvere a ďalších úverových produktoch a na základe uvedenej zmluvy bol poskytnutý žalovanému úver vo výške 1 991,65 Eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23. 9. 2009 uzatvorenou medzi postupcom GE Money, a. s., a žalobcom bola postúpená pohľadávka voči žalovanému. Žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky neuhradil ani časť z vymáhanej sumy predstavujúcej 2 146,39 Eur pozostávajúcej z istiny 1 684,64 Eur (rozdiel medzi poskytnutým úverom a súčtom všetkých platieb započítaných na istinu), z úroku vo výške 377,24 Eur (rozdiel medzi úrokmi a platbami započítanými na úroky), zo zmluvnej pokuty a poplatkov vo výške 84,51 Eur (sankčné poplatky, poplatky za službu, poplatky za výber v hotovosti a iné poplatky spolu). Žalobca si v konaní uplatnil aj zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 24. 9. 2009, t. j. dňom nasledujúcim po účinnosti postúpenia pohľadávky. Vedľajší účastník a žalovaný na pojednávaní konanom dňa 10. 9. 2013 vzniesli námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku.

Prvostupňový súd mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzavretá zmluva o úvere na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver. Ako vyplýva z dokumentu „Platobná história“ (č. l. 13 spisu), a sám žalobca to uvádzal aj v odôvodnení žaloby, po omeškaní žalovaného so splatením viac ako troch po sebe idúcich splátok došlo k zosplateniu úveru. Ku dňu uvedeného v platobnej histórii ako „zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“, bola platnosť zmluvy ukončená dňom 6. 4. 2009. Za moment „actionata“ súd preto považuje 7. 4. 2009 a od toho dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba. Nárok žalobcom bol uplatnený na súde 5. 6. 2012, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Dôvodné vznesenie námietky premlčania malo preto za následok, že

súd nemohol žalobcovi premlčané právo priznať. Súd zároveň skonštatoval, že na uvedenom nič nemení ani žalobcom v konaní predložená „Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznání závázku“ (ďalej len dohoda), na základe ktorej mal žalovaný uznať dlh žalobcu. Súd poukázal na to, že žalobca ničím nepreukázal oprávnenosť osoby podpísanej na uvedenej dohode, konať za žalobcu. Žalobca je na dohode označený svojim obchodným menom s tým, že je zastúpený Ing. U. X., konateľom. Na mieste podpisu zástupcu spoločnosti (žalobcu) je uvedená osoba „Mgr. C. U.“ - bez toho, aby bolo zrejmé, na základe čoho tento koná za žalobcu. Z výpisu z obchodného registra žalobcu (OS Bratislava I, oddiel Sro, vložka č.: XXXXX/B) nevyplýva pre osobu menom Mgr. C. U. žiadne oprávnenie konať za žalobcu a ani zo samotného textu dohody. Navyše z výpovede žalovaného a spôsobu, akým žalobca dosiahol uzavretie „dohody“, súd prijal záver aj o nesúlade vôle žalovaného s jej prejavom, ktorý bol vyvolaný nekalou obchodnou praktikou osoby, navonok konajúcej za žalobcu, ktorá je v zmysle zákonnej úpravy zakázaná v rozpore so zákonom a v dôsledku nej vykonaný právny úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ďalej súd poukázal na skutočnosť, že v texte „dohody“ nie je ani zmienka o tom, že žalovaný bol poučený o význame premlčania a o význame uznania závázku v zmysle účinkov druhej vety § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Umiestnenie textu o uznání závázku nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktoré predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúcej čestnej obchodnej praktike.

Na základe vyššie uvedeného mal súd za to, že žalobcom uplatnené právo v danej právnej veci je právom, ktoré si tento uplatňuje po požití nekalej obchodnej praktiky, a keďže ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu a za súčasného vzniesenia námietky premlčania vedľajším účastníkom a žalovaným, súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu a prizná žalobcovi náhradu trov konania. Odvolateľ v odvolaní poukázal na to, že žalovaný podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání závázku, čím prejavil svoju vôľu závázok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver. Predmetná dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie, obsah dohody nie je tak rozsiahly, aby sa s ním žalovaný nemal možnosť oboznámiť. Okrem toho žalovaný podpísal dohodu vo svojom bydlisku, teda mal možnosť si ju v pokoji prečítať a v prípade, ak s jej obsahom nesúhlasil, mal možnosť dohodu nepodpísať, resp. ju odmietnuť. Ide o prejav slobodnej vôle žalovaného, ktorý si je vedomý svojho závázku uzavrieť so žalobcom dohodu a svoj závázok postupne splatiť v splátkach podľa možností. Takáto forma dohody nie je ničím neobvyklým a už vôbec ju nie je možné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku zo strany veriteľa. Spôsob vyhodnotenia predložených dôkazov súdom žalobca považuje za zarážajúci, keď súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že žalovaný sa dohodol s veriteľom na splátkach a uznal svoj závázok voči žalobcovi. Odvolateľ považuje takéto vyhodnotenie listinných dôkazov za bezbrehú a ničím neodôvodnenú ochranu žalovaného ako spotrebiteľa, a tá porušenie zásady rovnosti účastníkov konania, ktorá vedie k tomu, že osoby, ktorým bol poskytnutý úver, tento nakoniec nebudú musieť vrátiť. Takýmto postupom súdu budú veritelia nútení neposkytovať dlžníkom možnosť splácania dlhu v splátkach, ale okamžite pohľadávky uplatniť na súde.

Vedľajší účastník na strane žalovaného v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku náležite argumentoval, prečo predmetnej dohode nepriznal právne účinky a posúdil ju ako nekalú obchodnú praktiku, keď sa oprel o výpoveď žalovaného na pojednávaní, ako aj o argumentáciu vedľajšieho účastníka. Poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré dešifrovali nekalú obchodnú praktiku žalobcu pri podpise dohody a posúdili ju ako neplatný právny úkon. Ďalej poukázal na najnovšie rozhodnutia odvolacích súdov: rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30. 9. 2013, č. k. 23Co/46/2013-243, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. 9. 2013, č. k. 16Co/193/2013-168, rozsudok Krajského súdu v Nitre z 18. 7. 2013, č. k. 9Co/168/2013-204 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 14. 5. 2013, č. k. 4Cob/24/2013-86.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, podľa zásad upravených v ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil. Odvolací súd si preto osvojuje odôvodnenie prvostupňového súdu a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku poukazuje na rozhodnutia súdov, ktoré konštatovali nekalosť obchodnej praxe v obdobných veciach. Ide o rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veciach 11Co/37/2012, 20Co/86/2012, 3Co/53/2012, 4Co/19/2012, 19Co/87/2012, 5Co/58/2012, 12Co/47/2012, 16Co/133/2012, 17Co/120/2012, 19Co/87/2012 a Krajského súdu v Košiciach vo veci 4Cob/75/2012, 5Co/194/2012, a preto odvolací súd uvádza nasledovné:

Súdna kontrola neprimeranosti zmluvných podmienok vo svetle čl. 6 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách dopadá na štandardné produkty (typové zmluvy), a to tak na pôvodnú zmluvu, ako aj všetky formulárové zmeny a doplnky. Z vlastnej aplikačnej praxe môže súd potvrdiť, že ide o rovnaký formulár vo viacerých prípadoch a je evidentné, že spotrebiteľ nemôže na tomto tlačive nič meniť.

Vylúčenie vyššie citovanej smernice a súdnej kontroly je nedôvodné. Navyše odvolací súd už judikoval, že konanie, akým sa žalobca dopracováva k týmto doplnkom zmluvy, je nekalou obchodnou praktikou (rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veciach 11Co 37/2012, 20Co 86/2012).

„Odvolačný súd však považuje za potrebné zdôrazniť ešte jednu okolnosť, na ktorú poukazuje súd prvého stupňa v súvislosti s ochranou spotrebiteľa a to v tom zmysle, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovanou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu. Je treba súhlasiť, že v danom prípade pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Odbornú starostlivosť i podstatné narušenie ekonomického správania spotrebiteľa definoval súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a treba súhlasiť s tým, že v danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, pretože obidve tieto znaky nekalosti boli naplnené. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti...“(rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 11Co 37/2012).

Je logické a pochopiteľné, že spotrebiteľia vítajú možnosť splácať dlh v splátkach, no je nečestné, ak sa zneužije kontraktálna situácia s cieľom predĺžiť premlčanie až na 10 rokov.

Takéto praktiky sú zakázané (§ 7 citovaného zákona) a žalobca nemôže počítať so súdnou ochranou nečestného konania.

V tomto smere je dôležité poukázať na novú skutočnosť pre judikatúru súdov, že dobré mravy, resp. konanie v rozpore s dobrými mravmi našlo svoje pozitívno-právne vymedzenie podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa („ZOS“).

Podľa § 4 ods. 8 ZOS predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. „Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.“

Právny úkon, ktorý je v rozpore s ustanovením zákona, je neplatný (§ 39 OZ). Odvolací súd nevidí žiadny dôvod nevzťahovať tento záver aj na rozpor právneho úkonu so zákonným ustanovením § 4 ods. 8 ZOS. Právny úkon porušujúci ustanovenie § 4 ods. 8 ZOS je neplatný pre rozpor so zákonom.

Kampaňovité predkladanie formulárov s ľubozvučným ustanovením o možnosti splácať dlh je pre spotrebiteľov pravdepodobne plných pocitu viny z porušenia splátkového kalendára s cieľom dosiahnuť predĺženie premlčacej doby na 10 rokov bez náležitého objasnenia tohto dôsledku neinformovanému spotrebiteľovi nezodpovedné, nečestné a odporuje zákonnému ustanoveniu § 4 ods. 8 ZOS. Nielenže je tu dôvod na odmietnutie ochrany dodávateľovi postupom podľa § 3 ods. 1 OZ, ale aj na záver o neplatnosti právneho úkonu, ako judikoval tunajší súd vo veci 11Co 37/2012.

Na porovnanie odvolací súd poukazuje na judikatúru českého ústavného súdu, konkr. bod 27 nálezu Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/2011, cit.: „Uplatňování principu důvěry v úkony dalších osob při veškerém sociálním styku s nimi je základním předpokladem pro fungování komplexní společnosti (Luhmann, N.: Vertrauen. Ein Mechanismus der Reduktion sozialer Komplexität. Stuttgart 1989, str. 1). Důvěru je třeba pokládat za elementární kategorii sociálního života. Jednak vyjadřuje vnitřní postoj odrážející eticky odůvodněné představy a očekávání jednotlivých členů společnosti a z druhé strany je výrazem principu právní jistoty, který představuje jednu z faset materiálně, tj. hodnotově, chápaného právního státu, jehož ústavně normativní výraz je obsažen v čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR. Naznačená konkretizace principu právního státu je oním principem, který působí na straně stěžovatele a proti principu autonomie vůle, kterého se dovolávají obecné soudy. Je pak primárně úkolem obecných soudů najít praktickou konkordanci mezi oběma protikladně působícími principy tak, aby zůstalo zachováno maximum z obou, a tak, aby výsledek byl slučitelný s obecnou představou spravedlnosti.“ [obdobně nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)].“

Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené a odvolací súd napadnutý rozsudok s osvojením si dôvodov ako správny potvrdil postupom podľa § 219 O.s.p.

Odvolací súd mal na zreteli, že súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí využil možnosť, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti skončenia veci. Za takéhoto stavu nebolo potrebné, aby odvolací súd rozhodoval o trovách odvolacieho konania. Súd prvého stupňa, ktorý bude rozhodovať o trovách konania samostatným rozhodnutím, rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 4, § 151 ods. 3 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.